

ЛЮДИНА, СПРЯМОВАНА В МАЙБУТНЄ

(ДО ШІСТДЕСЯТИРІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ БАЛАБАНОВА КОСТЯНТИНА ВАСИЛЬОВИЧА)

Українська земля багата на обдарованих, талановитих людей. Так було в минулому, так є і в наш час. Серед тих, ким справедливо може писатися сучасна Україна, є ректор Маріупольського державного гуманітарного університету (МДГУ) Костянтин Васильович Балабанов. Це талановитий організатор у галузі вищої освіти та науки, непересічна, харизматична особистість, людина багатогранна, цільна, обдарована потужною енергією, великою працездатністю, налаштована на нове, на досягнення поставленої мети, справжній лідер. Становлення МДГУ, роки піднесення університету нерозривно пов'язані з ім'ям Костянтина Васильовича. Це ціла епоха в його житті та розвитку нашого молодого вищого навчального закладу.

Ректор МДГУ Костянтин Васильович Балабанов - авторитетний учений, дипломат, впливовий громадський діяч, відома людина в Україні

та за кордоном. Перелік його наукових звань та посад включає багато позицій. Він - доктор політичних наук, професор, заслужений працівник освіти України, Почесний консул Республіки Кіпр у Маріуполі, член-кореспондент Філологічного товариства "Парнас" Афінської академії (Греція), член-кореспондент Пелоританської академії (Італія), член виконкому Маріупольської міської ради, заступник голови Федерації грецьких товариств України, член правління Асоціації європейських та балканських університетів "AIMOS", член правління Ради директорів Європейського центру публічного права.

Костянтин Васильович Балабанов народився 4 жовтня 1949 р. у с. Куйбишеве (Малоянісоль) Володарського району Донецької області в родині вчителів. Його батьки Василь Васильович та Раїса Амвросіївна багато років вели благородну, плідну діяльність на педагогічній ниві в Куйбишівській середній школі. Вони завжди користувалися щирою повагою в сім'ї, а також серед земляків-односельчан. Від них сприйняв Костянтин Васильович прагнення до знань, працелюбність, наполегливість, чесність, принциповість, вимогливість до себе та інших, доброту та людяність, інтерес до роботи з молоддю. Останній чинник визначив усе його подальше життя.

У 1966 р. Костянтин закінчив зі срібною медаллю Куйбишівську середню школу, потім успішно навчався на історичному факультеті Донецького державного університету, а після його закінчення перед призо-

вом на військову службу працював учителем історії та секретарем комсомольського комітету.

З грудня 1970 р. до листопада 1971 р. К. В. Балабанов служив у ракетних військах СРСР. Наступне десятиліття було насиченим активною громадсько-політичною роботою з молоддю. Спершу - на посаді інструктора відділу шкільної молоді, комісара обласного студентського загону, потім - заступника завідувача та завідувача відділу пропаганди та культурно-масової роботи Донецького обкому комсомолу. Діяльність у комсомольських органах дозволила Костянтину Васильовичу краще зрозуміти молодіжні проблеми, здобути цінний досвід організаторської роботи, необхідні для майбутнього ділові контакти.

К. В. Балабанов завжди мріяв про велику науку. На початку 80-х років він пов'язав своє життя з науковою діяльністю. Протягом 1982-1984 рр. Кос-

тянтин Васильович навчався в аспірантурі Донецького державного університету (ДонДУ). У лютому 1984 р. він захистив кандидатську дисертацію. Після цього молодий учений протягом 5 років працював асистентом, старшим викладачем та доцентом ДонДУ. З 1989 до 1992 року К. В. Балабанов навчався в докторантурі Київського державного університету ім. Тараса Шевченка, після закінчення якої у вересні-жовтні 1992 р. працював доцентом кафедри політичної історії ДонДУ.

Це був час суспільних перетворень у країні, які відчутно вплинули на подальшу долю вченого. У 1991 р., коли Україна здобула незалежність, у її індустріальному центрі - м. Маріуполі - був відкритий гуманітарний коледж при ДонДУ, а восени 1992 р. Костянтин Васильович Балабанов був призначений його директором. Це стало початком нового етапу в розвитку молодого вищого навчального закладу.

У серпні 1993 р. Маріупольський гуманітарний коледж був реорганізований у гуманітарний інститут Донецького університету, а Костянтин Васильович став його ректором. 17 червня 2004 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України Маріупольський гуманітарний інститут став державним гуманітарним університетом. 1 липня 2008 р. Державна акредитаційна комісія присвоїла Маріупольському державному гуманітарному університету четвертий рівень акредитації. Ці знакові події в житті університету відображають етапи діяльності Костянтина Васильовича. На посаді ректора МДГУ К. В. Балабанов виявив видатні організаторські здібності, вміння діяти енергійно, ефективно, визначати пріоритетні напрямки роботи й досягати поставленої мети.

Ректор Маріупольського державного гуманітарного університету, професор К. В. Балабанов проводить активну наукову діяльність. У червні 1995 р. він захистив докторську дисертацію в галузі політичних наук. Костянтин Васильович - відомий учений, має наукову школу. Він автор понад 130 наукових праць у галузі теорії та історії міжнародних відносин, міждержавного співробітництва, проблем євроінтеграції, історії грецької громади України. Великий інтерес у наукової громадськості викликали його монографії та навчальні посібники, у яких розкривається багата історія греків України.

За ініціативою К. В. Балабанова в університеті за участю багатьох авторитетних учених із різних країн були проведені чотири масштабні міжнародні науково-практичні конференції (1993, 1996, 1999, 2007 рр.), присвячені проблемам українсько-грецьких відносин, розвитку еллінізму в Україні.

У 1997 р. Костянтин Васильович очолив кафедру соціально-політичних дисциплін. Після відкриття в МДГУ нової спеціальності, пов'язаної з підготовкою фахівців у галузі міжнародних відносин, ураховуючи складність та відповідальність цієї сфери діяльності, К. В. Балабанов у 2001 р. очолив новостворену кафедру міжнародних відносин та зовнішньої політики.

Важливим пріоритетом у роботі ректора є зміцнення наукового потенціалу МДГУ, його навчальної та матеріальної бази. Щорічно відкрива-

ються нові, престижні спеціальності, не зважаючи на труднощі, будуються нові навчальні корпуси, поповнюється новою літературою бібліотечний фонд. Підвищуючи свій професійний, науковий рівень захищають дисертації нові викладачі університету, десятки кращих випускників навчаються в аспірантурі, яка діє при ряді кафедр університету.

При створенні Маріупольського гуманітарного коледжу у вересні 1991 р. у ньому за п'ятьма спеціальностями навчалось 95 студентів. Із ними працювали 12 викладачів. У наш час МДГУ здійснює підготовку фахівців за 11 напрямками та 19 спеціальностями. Контингент студентів МДГУ на початок 2008-2009 навчального року становив майже 4 тис. осіб. В університеті працюють понад 300 викладачів.

Зусиллями ректора та керованого ним колективу Маріупольський державний гуманітарний університет посів гідне місце одного з престижних вищих навчальних закладів Східної України, став широко відомий у країні та за кордоном. Це - визнаний науковий та культурний центр розвитку еллінізму. Костянтин Васильович наполегливо впроваджує в університеті новітні технології навчальної діяльності, комп'ютеризацію, принципи Болонської системи.

У 2004 р. К. В. Балабанов серед перших ректорів українських вищих навчальних закладів підписав у Болонському університеті (Італія) Велику Хартію університетів. На базі МДГУ у 2005 р. проводилося засідання колегії Наглядової Ради Великої Хартії університетів.

Ректор МДГУ успішно розвиває міжнародні зв'язки МДГУ. За його активного сприяння Україна була обрана до складу авторитетної міжнародної організації - Європейського центру публічного права (2006), у роботі якого беруть участь 12 країн та понад 50 університетів Європи. Це відкрило хороші перспективи для участі молоді нашої країни в освітніх програмах ЄС. МДГУ став першим вищим навчальним закладом України, ректор якого був обраний до Ради директорів Європейської організації публічного права.

Основним партнером у розвитку міжнародних зв'язків Маріупольського державного гуманітарного університету є Греція. На запрошення К. В. Балабанова університет відвідали президенти Грецької Республіки К. Стефанопулос та К. Папуляс. МДГУ - єдиний у Європі вищий навчальний заклад (крім Греції та Кіпру), у якому створено спеціалізований факультет грецької філології, де студенти вивчають мову, культуру та історію Греції. З ініціативи К. В. Балабанова в гуманітарному університеті функціонує Інститут українсько-грецької дружби та елліністичних досліджень, а також єдина на території країн СНД бібліотека елліністичних студій ім. Константиноса Левендіса з великим фондом літератури новогрецькою, англійською та французькою мовами. МДГУ є базовим вищим навчальним закладом на сході України з вивчення італійської мови. В університеті працює Італійський культурний центр.

Маріупольський державний гуманітарний університет користується заслуженим авторитетом та повагою у зарубіжних друзів та партнерів. За останні 14 років гуманітарний університет відвідали понад 450 зарубіжних делегацій. Завдяки активному розвитку міжнародних зв'язків студенти МДГУ мають можливість проходити стажування за кордоном у Греції, Республіці Кіпр, Італії, Великобританії, Голландії, США тощо. Міцна дружба університету з Грецією сприяє відродженню та поширенню грецької мови і культури в Приазов'ї. Протягом 2004-2009 рр. університет відвідали офіційні делегації з 22 країн світу - Греції, Кіпру, Італії, Російської Федерації, США, Великобританії, Канади, Австралії, Франції, Німеччини, Швеції, Ізраїлю, Китаю тощо.

К. В. Балабанов активно здійснює дипломатичну діяльність у відносинах України з Грецією, Республікою Кіпр, Італією. Особливе місце посідає його діяльність як Почесного консула Республіки Кіпр у м. Маріуполі. Консульство, ця важлива дипломатична установа, було відкрите в липні 2006 р. До консульського округу увійшли Донецька, Запорізька, Луганська та Дніпропетровська області з населенням 12 млн осіб. Призначення К. В. Балабанова на посаду Почесного консула Республіки Кіпр є свідченням визнання його високого авторитету як дипломата.

За свою велику плідну працю ректор МДГУ удостоєний багатьох нагород України та зарубіжних країн. Він нагороджений українськими орденами: "За заслуги" I, II та III ступенів, Рівноапостольного князя Володимира II ступеня Української Православної церкви, орденом "Слава і честь" (Греція), державним орденом Італії "Зірка італійської солідарності" з присвоєнням почесного звання "Кавалер", отримав почесний міжнародний титул "Посланець еллінізму". Костянтин Васильович відзначений також як почесний громадянин міст Маріуполь (Україна) та Асклепійон (Греція), Володарського району Донецької області.

Американський журнал "Time" у 1997 р. назвав К. В. Балабанова одним із 8 найвидатніших греків зарубіжжя, які своєю діяльністю в галузі освіти, культури та економіки здобули світове визнання. Це була висока оцінка вагомих заслуг Костянтина Васильовича у сфері вищої освіти, у розвитку елліністики, його внеску в національно-культурне відродження греків України. Серед відзначених журналом "Time" видатних греків були разом із К. В. Балабановим учений-онколог Васко Апостолопулос із Австрії, який розробив протипухлинну вакцину, радник президента ПАР Нельсона Манделі Джордж Бізос, директор великої інформаційної компанії із США Ніколас Негропонт, балерина з Нью-Йорк Сіті Балет Гелена Александроупулос та інші.

У своїй багатогранній діяльності Костянтин Васильович Балабанов керується перш за все інтересами університету та його колективу, студентства. Ніщо не проходить повз увагу ректора - талановитого організатора, далекоглядного керівника, прекрасної людини. Костянтин Васильович сповнений подальших великих планів щодо рідного університету. Їх реалізація відкриє нові перспективи подальшого розвитку МДГУ.

Вітаючи Костянтина Васильовича Балабанова з ювілеєм, історики гуманітарного університету висловлюють йому свою щирю повагу. Нехай здобуті перемоги торують Вам шлях до наступних звершень, нехай Ваша мудрість та великий життєвий досвід завжди слугують Вам ниткою Аріадни в лабіринтах політики, дипломатії та адміністративної діяльності, нехай вітрила корабля Ваших задумів живить лише попутний вітер.

Володимир Романцов,
доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри історичних дисциплін
Маріупольського державного гуманітарного
університету,

ДО УВАГИ АВТОРІВ!

У ВИМОГАХ ДО СТАТЕЙ, ЩО ПРИЙМАЮТЬСЯ ДО РОЗГЛЯДУ РЕДАКЦІЙНОЮ КОЛЕГІЄЮ ЖУРНАЛУ, ВІДБУЛИСЯ ЗМІНИ:

Редакція журналу приймає до розгляду рукописи статей обсягом до 1 друкованого аркуша. Рукопис повинен містити: УДК, назву статті (**українською та англійською мовами**), дані про автора, коротку анотацію статті (до 10-15 рядків) **українською та англійською мовами, перелік ключових слів українською та англійською мовами**, основний текст статті подається українською мовою, висновки і список літератури. **Останній має бути оформлений згідно з новими вимогами ВАК України, затвердженими наказом № 63 від 26.01.2008 р.** Крім того, слід надсилати рецензію на статтю.

Редакція заохочує авторів чітко формулювати проблему, яку досліджує автор, подавати обґрунтування її актуальності, акцентувати увагу на науковій новизні і практичній цінності результатів досліджень автора. Редакція надає методичну допомогу молодим авторам щодо оформлення статей.

Дані про автора повинні містити: прізвище та ім'я автора, його науковий ступінь та звання, посаду та назву установи, де працює автор, а також основну галузь наукових інтересів автора.

Матеріал подається в електронному вигляді (дискета або E-mail), підготовленому у форматі текстового редактора Word, а також роздрукованому в форматі A4 з інтервалом 1,5. Формули подаються у Microsoft Equation 3.0, графіки та діаграми – в Microsoft Office Excel.

Редакція зберігає за собою право на редагування і скорочення матеріалів. Рукописи не повертаються.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори матеріалів.

Пишіть і заходьте: 83086, Донецьк, вул. Артема, 45.

Телефонуйте і надсилайте: факс: (062)337-04-80, e-mail: ukcdb@stels.net

№ 5 (96) липень-серпень 2009 р.